

«آقای وکیل»، مستندی برای اثبات بی‌گناهی مسلمانان ایتالیا

مجموعه مستند «آقای وکیل» با موضوع مسلمانان ساکن ایتالیا که متهم به خرابکاری می‌شوند، آماده نمایش شد. به گزارش «جوان» به نقل از روابط عمومی خانه مستند انقلاب اسلامی، مستند «قای وکیل» به کارگردانی طاهسا فروتن و تهیه‌کنندگی مجید عزیزی در دو نسخه تلویزیونی و سینمایی آماده نمایش شد. تولید این مستند از سال ۱۳۹۶ آغاز شده بود و پس از پشت سر گذاشتن مراحل پژوهش و تولید، به تازگی آماده نمایش شده است. طاهّا فروتن کارگردان مستند «آقای وکیل» دربارهٔ این مستند گفت: «آقای وکیل» یک مجموعه سه‌قسمتی است. قسمت یک و دو این مستند آماده شده و یک نسخه طولانی‌تر سینمایی نیز دارد که همان قسمت سوم است. کارگردان مستند «آقای وکیل» دربارهٔ موضوع این مستند عنوان کرد: موضوع «آقای وکیل» و کیلی ایتالیایی ساکن شهر رم است که ما در این فیلم در خصوص چهار پرونده او صحبت کردیم. پرونده‌های این وکیل به دو کالت مسلمان ساکن شهر رم ایتالیا بازمی‌گردد که متهم به خرابکاری می‌شوند او تائید در اثبات بی‌گناهی این متهمان دارد و ماجراها را در فیلم تعریف می‌کند.وی با ابراز تمایل نسبت به نمایش «آقای وکیل» در جشنواره فیلم حقیقت، با اشاره به زمان تولید این مستند افزود: من با این سوزه یک سال پیش آشنا شدم اما کار تحقیقات ما سال ۹۶ شروع شد و آخر ۹۶ سفر رفتم و سال گذشته هم درگیر ترجمه و تدوین کار بودیم و حدود دو سال کل کار آیند به طول انجامیده است.

طرح سینمایی

طرح خرید اشتراک و دیدن یک فیلم سینمایی در روز موسوم به «مووی پس» در آمریکا شکست خورد.
به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، سرویسی که مدت‌ها پیش خلق شده بود و به مخاطبان آن اجازه می‌داد با خرید اشتراک تنها ۱۰ دلار در ماه یک فیلم سینمایی در روز نگاه کنند شکست خورد و مدتی می‌شود که این طرح به طور کلی جمع شده است. این سرویس طی سال‌های گذشته که مورد توجه و محبوبیت واقع شده بود قصد داشت تجربه‌ای مثل شبکه‌های استریم و نتفلیکس در سینماها را رقم بزند اما به تدریج این طرح به یک نایمیدی بزرگ تبدیل شد. این سرویس که از سال ۲۰۱۷ کار خود را آغاز کرده بود، به مخاطبان خود این امکان را می‌داد که در ازای مبلغ اندکی در ماه، اجازه داشته باشند که هر روز یک فیلم در سینمای مورد علاقه خود تماشا کنند. این مبلغ کم بسیار مورد توجه واقع شده بود اما یک سال بعد در تابستان ۲۰۱۸، «مووی پس» به دلیل کسری بودجه ۴۵ میلیون دلاری در هر ماه، مجبور شد مبلغ اشتراک خود را از ۱۰ دلار به حدود ۱۵ دلار افزایش دهد.
بعد از افزایش قیمت این شرکت تعداد فیلم‌هایی که می‌توان در یک ماه دید را به سه فیلم کاهش داد که حدود ۹۰ درصد نسبت به مقدار مجاز قبلی کاهش داشت. این کمپانی در ادامه محدودیت‌های بیشتری را اعمال کرد. شرکت هلیوس که سهام «مووی پس» به آن واگذار شده بود، اعلام کرده نمی‌تواند بگوید این سرویس دوباره رانندازی خواهد شد یا نه. گفتنی است تعداد مشترکان این سرویس در ابتدا بیش از ۳ میلیون نفر بود که در اواخر آوریل ۲۰۱۹ به حدود ۲۲۵ هزار نفر در ماه رسیده بود.

تابلوی پارلمان بریتانیا در شکل شامپانه به حراجی می‌رود

تابلو نقاشی از بنکسی که در آن اعضای پارلمان بریتانیا به شکل شامپانه به تصویر کشیده شده‌اند توسط حراجی ساتبیز به فروش گذاشته می‌شود.
به گزارش ایسنا و به نقل از گاردین، تابلو نقاشی «پارلمان واگذار شده» اثر «بنکسی» هنرمند مشهور بریتانیایی – که در آن مجلس عوام بریتانیا به یک دورهمی شامپانه‌ها تبدیل شده، قرار است در حراجی ساتبیز در یک مایلی کاخ «وست‌مینستر» به نمایش گذاشته شود. اولین بار است که تابلوی «پارلمان واگذار شده» در لندن نمایش داده می‌شود. این تابلوی چهار متری، بزرگ‌ترین تابلو نقاشی روی بوم «بنکسی» محسوب می‌شود. تابلو نقاشی «پارلمان واگذار شده» در عصر سوم اکتبر در حراجی ساتبیز با قیمت ۱/۵ تا ۲ میلیون پوند به مزایده گذاشته خواهد شد و در صورت به فروش رفتن اثر این با قیمت تعیین شده، به گران‌ترین اثر «بنکسی» تبدیل خواهد شد.

«لکس برنژیک»، مدیر بخش آثار هنر معاصر حراجی ساتبیز از «بنکسی» به عنوان نسخه امروزی «ژولیت» یاد کرد. «بنکسی» این تابلو نقاشی را در سال ۲۰۰۹ و برای موزه شهر «پرستول» (زادگاهش) خلق کرد. نمایش آثار بنکسی در موزه «پرستول» بیش از ۳۰۰ هزار بازدیدکننده را به موزه کشاند و این نمایشگاه را به یکی از ۱۰ نمایشگاه پربازدید جهان در آن سال تبدیل کرد. این تابلو نقاشی اوایل سل جاری توسط مالک ناشناسش همزمان با دهمین سالروز نمایشگاه بنکسی در موزه «پرستول» و همزمان با اولین تاریخ تعیین شده برای خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا به موزه «پرستول» امانت داده شد. تابلو نقاشی «پارلمان واگذار شده» در همان اتاق به مزایده گذاشته می‌شود که یکی دیگر از آثار این هنرمند با عنوان «خترک و یادکنک» در سال گذشته به محض فروش رفتن، خود به خود رسته رسته شد و بعدها به عنوان «عشق در سطل زباله» شناخته شد. «بنکسی» هنرمند گرافیتی‌کار اهل بریستول است که با نقاشی‌های دیواری و هنر گرافیتی اعتراضی خود، شهرت جهانی دارد، با این حال هنوز هویت اصلی او فاش نشده است. نقاشی‌های این هنرمند بیشتر به مسائل سیاسی و موضوع‌هایی مانند گرمای جهانی، جنگ، شتود غیرقانونی و شرایط سخت کاری پرداخته است. تاکنون بارها نقاشی‌های این هنرمند از روی دیوار جدا و به قیمت صدها هزار پوند فروخته شده است.

رویداد بزرگ و جانگذاز شهادت حضرت امام حسین (ع) و یاران وفادار شان از گذشته‌های دور تا به امروز جلوه‌های گوناگونی در شعر و ادب فارسی داشته است. بسیاری از شاعران فارسی‌زبان همواره کوشیده‌اند در شعر خویش به نحوی به مصیبت کربلا بپردازند. این تلاش گاه در حد یک بیت بوده و گاه در قالب مثنوی و قصیده و غزل و قطعه و رباعی و… تجلی یافته است.
دربارۀ شیعه با سنی بودن بسیاری از شاعران ایرانی در قرون مختلف نمی‌توان به راحتی حکم داد! آنچه را می‌توان قطعی دانست این است که اغلب شاعران بزرگ و نامی دلباخته اهل بیت عصمت و طهارت (ع) بودند و این مسئله در آثار ایشان به وضوح قابل بررسی است. برای مثال سعدی شیرازی به شیرینی و شکوه می‌سراید، سعدی اگر عشقی کنی و جانی عشق محمد پس است و آل محمد. می‌توان از کلیات سعدی چاپ فروغی ابیات زیر را شاهد مثا آورد.

کس را چه زور و زهره که وصف علی کند
جبار در مناقب او گفته «هل اتی»
خودکامی قلعه خبیر که بند او
در یکدیگر شکسته به بازوی «لافتی»
مردی که در مصاف زهر پیش بسته بود
تا پیش دشمنان نکند پشت بر غزا
شیخ اجل، در ضمن قصیده معروف خویش به مطلع «شکر و سپاس و مَنّت و عزّت خدای را…» خداوند را به خون شهیدان کربلا قسم می‌دهد:
فردا که هر کسی به شفیع زب زبند دست
ماییم و دست و دامن معصوم مرتضی
پنجمیر آفتاب منیر است در جهان
وینان ستار گان منیرند و مقتدا
یارب به نسل طاهر اولاد فاطمه
یارب به خون پاک شهیدان کربلا…
دل‌های خسته را به گرم همی فرست
ای نام اعظم‌ت در گنجینه شفا…

عشق به اهل بیت (ع) از جمله امام حسین (ع) در شعر حافظ شیراز نیز اما با استعاره و مجاز و صنایع ادبی در هم آمیخته و خود را نشان می‌دهد. برای مثال خیلی‌ها معتقدند حافظ معروف زان بار دلنوازم را ناظر به حادثه کربلا سروده است.
زان بار دلنوازم شکر یست با شکایت
گر نکته‌دان عشقی بشنو تو این حکایت
بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم
یارب مباد کس را مخدوم بی عنایت
رندان تشنه لب را آبی نمی‌دهد کس
گوی بی شناسان رفتند از این ولایت
در زلف چون کمندش ای دل میبج کاتجا
سرهار یده بینی بی جرم و بی جنایت
چشم‌ت به غمزه مارا خون خورد و می‌پسندی
جانا رو نباشد خون ریز از حمایت

ایرنا نیز در این باره در گزارشی می‌نویسد: به جز شاعران شیعه مذهب یا آنهایی که ارادشان به اهل بیت کاملاً مشخص است تعدادی از شاعران سنی مذهب ادبیات فارسی نیز ماجرای مصیبت یار کربلا را در شعر خویش منعکس کرده‌اند. در شعر این شاعران گاه در حدیتی یا ابیاتی به این حادثه عظیم اشاره شده و گاه غزل یا قصیده یا بخشی از یک مثنوی به رثای حضرت امام حسین (ع) اختصاص داده شده است.
از میان شاعران نامدار و پر شمار ادبیات کهن فارسی، عده‌ای چون مولوی متحشم کاشانی (م. ۹۹۶ ق.) یا یامعن سالمانی (م. ۱۳۲۲ ق.) شهرت شاعری خود را با ماجرای کربلا پیوند زده‌اند و عده‌ای نیز گرچه به مرثیه گویی شناخته نمی‌شوند، اما در میان اشعار خود، اندک یا بسیار، به مصیبت کربلا اشاره کرده‌اند و نسبت به آن واکنشی شاعرانه نشان داده‌اند.

کهن‌ترین مرثیه عاشورایی موجود در ادبیات فارسی منسوب است به حکیم کسایی مروزی، شاعر شیعه مذهب سده چهارم هجری. وی در قصیده‌ای که به سونگامه معروف است، به ذکر مصیبت شهیدان کربلا پرداخته:

… دست از جهان بشویم، عَز و شرف بشویم
مدح و غزل نگویم، مَقْتَل کنم تقاضا
میراث مصطفی را، فرزند مر تَضی را
مقتول کربلا را، تنم آتش تولا…
آن میر سبر بریده در خاک خوانیدنه
از آب ناچشیده، گشته اسیر غوغا…
به جز کسایی، دیگر شاعران شیعی ادبیات فارسی نیز درباره کربلا و عاشورا و مصیبت‌های خاندان رسول الله (ص) شعرهایی سروده‌اند. ناصر خسرو قبادیانی (م. ۴۸۲ ق.)، ابن یمین فرمودی (م. ۷۶۹ ق.)، سلمان ساوجی (م. ۷۷۸ ق.)، ابن حسام خوسفی (م. ۸۷۵ ق.) و وحشی باققی (۹۹۱ ق.) از جمله این شاعران به‌شمار می‌روند.

■ ■ ■

سنایی و کمال‌الدین اسماعیل
تعدادی از شاعران سنی مذهب ادبیات فارسی نیز ماجرای مصیبت یار کربلا را در شعر خویش منعکس کرده‌اند. در شعر این شاعران نیز گاه در حد بییتی یا ابیاتی به این حادثه عظیم اشاره شده و گاه غزل یا قصیده یا بخشی از یک مثنوی به رثای حضرت امام حسین (ع) اختصاص داده شده

فرهنگ و هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۳۶

واقعۀ کربلا در بیان کهن شاعران دلباخته اهل بیت (ع)

خواجوی کرمانی، شاعر نامدار سده هشتم هجری، با وجود مدایح و مناقب بسیاری که در ستایش مقام اهل بیت (ع) در دیوانش وجود دارد، به سبب آنکه مدح خلفای نخستین را هم گفته، شیعه بودنش در پس پرده‌ای از تردید قرار گرفته است. این در حالی است که مصحح دیوان خواجو، روباشاد استاد احمد سهیلی خواسناری، معتقد است که خواجو شیعه‌ای دوازده امامی است.
به هر ترتیب آنچه از شعرهای خواجو برمی‌آید، این است که وی عاشق و سرسپرده خاندان عصمت و طهارت (ع) بوده است:
خون شفق در کنار چرخ به سوگ حسین
دود غُشَق در چگر دهر به داغ حسن
آن که بُودِ عدل از غم او آله کار
و آن که بود بر اربی رُخ او گریه، فن
در ادامه این گزارش نمونه‌ای از اشعار عاشورایی سه شاعر نامدار سنی مذهب ادبیات کهن فارسی در باره حادثه غمناک کربلا آورده شده است.

■ ■ ■

عطار نیشابوری: شاهد زهر، شهید کربلا

شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، عارف و شاعر نامدار سده ششم و آغاز سده هفتم هجری است که در سال ۶۲۷ هجری قمری وفات یافته یا بنا بر برخی اقوال به دست وحشیان مغول به شهادت رسیده است. عطار در سربایش غزل و رباعی و مثنوی‌های عارفانه شهره است. منظومه‌های منطوق الطیر، مصیبت‌نامه، الهی‌نامه و اسرار‌نامه از مثنوی‌های مهم عطار است. افزون بر این آثار، شیخ فریدالدین کتابی به‌نثر نیز دارد به نام *ذکر هالاولیا* که از آثار مهم در شناسایی نامداران عرفان و تصوف است.

عطار در مثنوی مصیبت‌نامه، بیت‌هایی را در فضیلت حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) آورده و در ادامه آن به ماجرای کربلا نیز اشاره کرده است:
کیست حق را و پیغمبر را ولی؟
آن خَسَن سیرت، حسین بن علی
آفتاب آسمان معرفت
آن محمدصورت و حیدر صفت
نه فلک را تابِ مخدوم بود
زان که او سلطان ذّه معصوم بود
قرالعلین امام مجتبی
شاهد زهر، شهید کربلا

■ ■ ■

مولانا: کج‌اییدای شهیدان خدایی

مولانا جلال‌الدین محقّد بلخی خراسانی، شاعر و عارف بزرگ سده هفتم هجری، از شاعران نامدار ادبیات فارسی است که مذهب اهل تسنن داشته اما از نیز مانند بسیاری از برادران و خواهران اهل تسنن دل‌داده و دوستدار خاندان عصمت و طهارت بوده است. این را می‌توان هم از بیت‌های غزل‌های دیوان غزلیات شمس‌وی دید و هم از بیت‌هایی که در مثنوی معنوی در ستایش اهل بیت (ع) آورده است. مولانا سراینده یکی از معروف‌ترین شعرهای عاشورایی ادبیات فارسی است:

کج‌اییدای شهیدان خدایی

بلاچوایان دشت کربلایی

کج‌اییدای سبک‌روحان عاشق

پرنده‌تر ز مرغان هوایی

کج‌اییدای شهان آسمانی

بدانسته فلک را در گشایی

کج‌اییدای ز جان و جاربهره

کسی مر عقل را گوید گشایی؟

کج‌اییدای در زندان شکسته

بداده وام‌داران را رهایی

کج‌اییدای در مخزن گشاده

کج‌اییدای نوای بی‌نوابی

در آن بخرید عالم کفای اوست

زمانی بیش دارد آشنایی…

■ ■ ■

سیف‌فرغانی: بر کُشته کربلا بگریید

یکی از مهم‌ترین و برترین مرثیه‌های عاشورایی ادبیات کهن فارسی در شاعر سنی مذهب سده هشتم هجری، یعنی سیف‌الدین محمد فرغانی، معروف است. از سیف فرغانی دیوانی برجای مانده که افزون بر دارا بودن ابیاتی که به زبان شاعرانه تقابل خیر و شر، یعنی امام حسین (ع) و یزیدیان را می‌رساند، قصیده‌ای سوزناک را در خود جای

ای قوم در این عزا بگریید

بر کشته کربلا بگریید

باین دل مرده خنده تا چند؟

امروز در این عزا بگریید

فرزند رسول را بکشند

از بهر خدای را بگریید

از خون جگر سرشک سازید

بهر دل مصطفی بگریید

کوچ، میراثی به‌جامانده از ایل‌نشینان

■ **حسن روانشید***

سرزمین پارس یا همان ایران کنونی طی سه هزاره گذشته قسمت‌هایی از سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا را در اختیار داشته که تمدن‌ها، نام‌ها و نشانه‌های به‌جامانده در آنها گویای قدمت فرهنگی این سرزمین مقدس در گستره جهانی است. جبر زمان و نایخردی سلاطین در دوران باعث شده تا در هر پورش قسمتی از این کشور پهناور از مام خود جدا شود و به تحریک بیگانگان دم از استقلال بزند که آخرین و تلخ‌ترین آنها در نتیجه خدعه‌های بریتانیا در دوران حکومت جابران پهلوی دوم اتفاق افتاد و بحرین یعنی چهاردهمین استان ایران در حالی که مردم آن را شیعیان پاک‌سرشت تشکیل می‌دادند از مام میهن جدا شد.

این تجربیات تلخ باید برای احاد مردم ایران به‌نوعی آموزه باشد تا اجازه ندهند در‌های از فرهنگ، تمدن، عادات و آیینشان به دلایل واهی حذف شود که یکی از مهم‌ترین و اقتصادی‌ترین آنها سنت فرهنگی شغلی بیلاق و قشلاق ایلات و عشایر این سرزمین است که دیرینه‌ای بس کهن دارد.

نگاهی محققانه به نتایج ثمربخش این رفت‌وآمدهای سلالانه در گذشته‌ای نچندان دور نشان از آن دارد که بیش از نیمی از نیازهای ضروری در امر تغذیه و همچنین ابزار زندگی از جمله فرش و زیرانداز مردم ایران از کوچ عشایر به دست می‌آمده که حتی اثر قابل‌اعتنایی بر سلامت اکوسیستم‌ها داشته است.

کوچ، سمبل این سنت تاریخی در میان اقوامی است که به‌واسطه آن برای خود و جامعه و احشام تأمین معاش می‌کردند تا بتوانند این گونه پرمتن‌یعنی اولین نیاز تغذیه‌ای احاد جامعه کشور را فراهم کنند. البته این رسم و روش که نوعی آیین در میان عشایر کشور بود تنها به یک منطقه از آن تعلق نداشت که می‌توان بزرگ‌ترین آنها را در محدوده دو استان چهارمحال و بختیاری و خوزستان و همچنین همسایگان آنها یعنی کهگیلویه و بویراحمد و لرستان دانست که این رسم به‌صورت محدودتر در دیگر نقاط کشور هم وجود داشت که قدیمی‌ترین نسخه فیلم مستند سیاه و سفید و تاریخی تهیه‌شده در این باره که اصل آن متعلق به خاندان رئیس در چهارمحال و بختیاری است دست به دست شده و امروز تحت عنوان «کوچ» در موزه هتل کوهرنگ این استان موجود است که برای فراموش نشدن این هجرت موقت و کلان و نادر تمامی مراحل بیلاق و قشلاق ایل بختیاری در متن آن هویدامی‌باشد تا بیننده در طول تماشا محو صحنه‌های حقیقی اما باورنکردنی آن شود و این گونه به نسل‌های بعدی پیامورده که اینها چگونه می‌توانستند متهورانه خطر را به جان بخردند و موانع را پشت سر بگذارند تا گله و رمه خود را به مراتع سرسبز برسانند.

نسخه‌ای از این فیلم به‌صورت ویدئو سال‌هاست در لابی هتل کوهرنگ شهر ستان چلگرد در استان چهارمحال و بختیاری همه شب برای مهمانان و توربست‌های خارجی به زبان فارسی و زیرنویس لاتین به نمایش گذاشته می‌شود تا با قسمتی از هویت‌های غیر قابل انکار این مرز و بوم و فداکاری‌های مردم آن بیشتر آشنا شوند و بدانند کوچ سمبلی است از رشادت و ایثار در جامعه که برای نسل‌های بعد به یادگار خواهد ماند.

***روزنامه‌نگار پیشکسوت**

همایشی برای هنر و تمدن «شهر سوخته» برگزار می‌شود

همایش «هنر و تمدن حوزه هیرمند: شهر سوخته» همزمان در تهران و زاهدان برگزار می‌شود.

به گزارش ایسنا، منیژه کنگرانی، مدیر کل گروه‌های علمی معاونت پژوهشی فرهنگستان هنر در توضیح اهداف برگزاری این رویداد گفت: «پژوهش‌های باستان‌شناسی درباره تمدن‌های واقع در بخش شرقی فلات ایران، به‌ویژه استان سیستان و بلوچستان نسبت به دیگر بخش‌ها مغفول مانده و پژوهشی جدی و برنامه‌ریزی شده درباره مطالعات باستان‌شناسی این استان انجام نشده است. حال آن‌که این مناطق رازهای سربه‌مهری درباره فرهنگ و هنر ایران در دل خود نهفته دارد که می‌تواند تاریخ تمدن و هنر ایران و بلکه جهان را دگرگون کند، از این‌رو فرهنگستان هنر پس از برگزاری اولین الملی تمدن‌شناسی جیرفت» در نظر دارد با برگزاری همایش هنر و تمدن حوزه هیرمند با مرکزیت شهر سوخته، آخرین دستاوردهای پژوهشگران و باستان‌شناسان در این زمینه را ارائه کند».

به گفته او، در برنامه این همایش موضوعات باستان‌شناسی، هنرهای باستانی، معماری باستانی و باورهای باستانی در سه دوره پیش از تاریخ (آغاز تاریخی)، تاریخی (دوره هخامنشی) و دوره اسلامی مورد توجه و بررسی قرار خواهد گرفت.

مدیر کل گروه‌های علمی فرهنگستان هنر، انتشار کتاب «باستان‌شناسی و هنر حوزه دلتای رودخانه هیرمند؛ با محوریت شهر سوخته از آغاز تا دوران اسلامی» به کوشش سیدمنصور سیدسجادی، مدیر گروه باستان‌شناسی شهر سوخته و دبیر علمی این همایش از جمله مهم‌ترین دستاوردهای این رویداد دانست و افزود: «این کتاب که در دو جلد به زبان فارسی و انگلیسی و نزدیک به هزار و ۵۰۰ صفحه تهیه شده و انتشارات فرهنگستان هنر آن را منتشر می‌کند، در زمره مهم‌ترین منابع دانشگاهی و پژوهشی قرار خواهد گرفت».

به گفته کنگرانی، همایش «هنر و تمدن حوزه هیرمند: شهر سوخته» با همکاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، پژوهشکده باستان‌شناسی ایران و… با پییز امسال در تهران و زاهدان بر گزار خواهد شد.